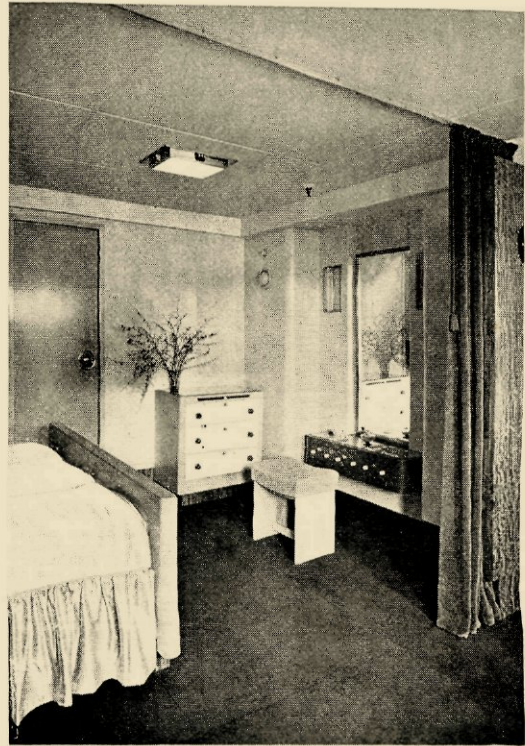

BIJ WOUDA'S WERK

en een uitmuntend teekenaar. Een Berlijnsche jongen die zich met brandende energie had weten op te werken tot leider der Werkstätten van A. Pössenbacher, een werker en een strijder die zich opleefde in de overstelpende hoeveelheid opdrachten welke de haute finance en nieuwe industriele rijken hem gaven. Hij was ontwerper van gebouwen, van interieurs, meubels en kunsthandwerk. Het was niet allemaal rijp werk dat hij schiep, doch het had toch het kenmerk van zijn rijke verbeelding en oververfijnden smaak. Ten onrechte werd en wordt minachtend over deze periode gesproken en geoordeeld. Want ondanks den kunstigen aan allerlei tijdperken ontleenenden compilatie-arbeid schuilt er veel in dat later tot erkenning is gekomen en dat ook nu, wanneer men zich van vooroordeel weet te ontdoen, kan boeien. We verbeelden ons wel dat we nu veel verder zijn en dat al het achter ons liggende maar stumperige, onmachtige voortbrengselen beteekenen, æsthetische goocheltoeren zonder wetmatigheid of verband, maar om eerlijk te zijn: hebben we wel zooveel meer bereikt?

Wouda spreekt met vereering over dien grooten meester, waarvan hij veel heeft geleerd. Het leven in München en het werken bij Pfeiffer heeft hem duidelijk gemaakt dat Holland niet het eenige land was waar geleden en gestreden werd om het door nieuwe sociale verhoudingen, nieuwe ideeën en nieuwe materialen en constructiewijzen geopende terrein te veroveren, dat er overal lenteachtige wendingen en tendenties aan het woelen waren. Wij hebben in een kleine omgeving steeds de neiging de waarde van eigen denken en werken te overschatten. In een gedwongen of vrijwillige afzondering is een eenmaal gekozen werkwijze wel te volmaken, maar hiermede hebben wij ons tegelijkertijd ingegraven. In Holland had men wel heel sterk de overdreven overtuiging van eigen volmaaktheid, de overtuiging der juistheid van eigen zienswijze en onverdraagzaamheid tegenover anderen. En het was daarom van Wouda zoo verstandig ergens anders te gaan leven, te gaan werken en te zien, niet om weer onder den invloed van ideeën en motieven te

H. Wouda, *Luxe-hut S. S. Nieuw Amsterdam* (1938)